

Hallitus linjasi valtion omistajaohjauspolitiikkaa - yhteiskuntavastuu perusarvoksi

Valtioneuvoston viestintäosasto 12.5.2016 15.25
TIEDOTE 207/2016

Hallitus linjasi talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa 12. toukokuuta valtion omistajaohjauspolitiikkaa. Valtioneuvoston on tarkoitus hyväksyä valtion omistajaohjauspolitiikkaa koskeva periaatepäätös yleisistunnossaan perjantaina 13. toukokuuta.

”Hallitusohjelman visio velvoittaa meitä tekemään valtion omistamisesta yhteiskunnan aktiivisen uudistamisen välineen. Pääomien käyttöä on tehostettava ja nykyistä omistusta aktivoitava. Suomeen on saatava uutta taloudellista aktiviteettia. Tase töihin”, valtion omistajaohjauksesta vastaava pääministeri Juha Sipilä toteaa.

Tällaisia aktivoinnin mahdollisuuksia valtio-omistajalla on esimerkiksi alustatalouden kehittämisessä. Alustatalouteen panostaminen luo uusia edellytyksiä yksityisen yritystoiminnan syntymiselle ja johtajuuden ottamiselle uusilla alueilla. Tämä taas palvelee työllisyystavoitteen saavuttamista pitkällä aikavälillä.

Kehitysyhtiö uudistamisen työkaluksi

Valtion omistamien yhtiöiden arvo Suomessa on Euroopan suurin suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Hallitus linjasi, että yhtiöomaisuustase on saatava nykyistä paremmin palvelemaan kasvua ja työllisyyttä. Valtio-omistajan pitää tarjota omistamilleen yhtiöille luonnollisia kehityspolkuja kasvun aikaansaamiseksi. Tätä varten ehdotetaan perustettavaksi budjettitalouden ulkopuolella toimiva kehitysyhtiö. Tämä järjestely mahdollistaisi irrotettujen pääomien käyttämisen uuden yritystoiminnan synnyttämisen, kehitysyhtiön salkussa olevien yhtiöiden pääomarakenteen vahvistamisen ja yritysjärjestelyiden tehokkaan toteuttamisen.

Kehitysyhtiöön siirtyvät ensivaiheessa seuraavat yhtiöt: Altia Oyj, Arctia Oy (50,1 % ylittävältä osuudelta), Ekokem Oy, Kemijoki Oy, Neste Oyj (33,4 % ylittävä osuus osakkeista), Nordic Morning Oyj, Posti Group Oyj, (50,1 % ylittävältä osuudelta), Raskone Oy ja Vapo Oy (33,4 % ylittävä osuus osakkeista).

Omistajaohjauksen tueksi parlamentaarinen neuvottelukunta

Valtion omistajapolitiikka on pitkäjänteistä toimintaa ja vaatii yli vaalikausien ulottuvaa parlamentaarista sitoutumista. Muutoksen hallitun läpiviemisen varmistamiseksi ja eduskunnan roolin vahvistamiseksi, esitetään valtioneuvoston kanslian yhteyteen perustettavaksi parlamentaarinen neuvottelukunta. Sen tehtävänä on käsitellä neuvoa-antavasti valtion yhtiöomistuksen toimintapolitiikkaa, omistajaohjauksen toimintaperiaatteita ja eduskuntavaltuuksien rajoja yleisellä tasolla koskevia kysymyksiä. Yhtiökohtaiset asiat eivät kuulu neuvottelukunnan vastuulle.

Yhtiökohtaisiin rajoihin ehdotetaan muutoksia

Valtiolla on merkittävä yhtiöomaisuus yhtiöissä, joille on määritelty strateginen intressi. Strategista intressiä on toteutettu joko täydellä omistuksella (100 %) tai enemmistöomistuksella (50,1 %). Omistusrajoista ja niiden muutoksista päättää eduskunta. Hallitus esittää strategisen intressin toteuttamisen alarajaksi 33,4 %, jolla voidaan turvata muun muassa veto-oikeus yhtiöjärjestyksen muuttamiseen.

Hallitus tulee esittämään eduskunnalle seuraavia omistusrajojen muutoksia vuoden 2016 toisen lisätalousarvionkäsittelyn yhteydessä: Gasum Oy (0%->50,1%), Fingrid Oyj (0%->50,1%), Vapo Oy (50,1%->33,4%), Arctia Oy (100%->50,1%), Neste Oyj (50,1%->33,4%), Posti Group Oyj (100%->50,1%) ja Kemijoki Oy (50,1%->0%). Ehdotetut yhtiökohtaiset omistusrajat perustuvat yhtiöiden strategisen aseman tarkasteluun.

Tässä yhteydessä tarkasteltiin myös kunkin yhtiön omistajaohjauksesta vastaavaa ministeriötä. Ohjausvastuu esitetään siirrettäväksi valtioneuvoston kansliaan jo aiemmin päätetyn peliyhtiön lisäksi seuraavissa yhtiöissä: Finavia Oyj (LVM:stä), Finnipilot Pilotage Oy (LVM:stä) ja Suomen Ilmailuopisto Oy (OKM:stä). Finrail Oy:n omistajaohjaus ehdotetaan siirrettäväksi valtioneuvoston kansliasta liikenne- ja viestintäministeriöön.

Yhteiskuntavastuu valtionyhtiöiden perusarvoksi

Arvot muodostavat maaperän, mihin kaikki päätöksenteko perustuu. Valtionyhtiöiden on näytettävä esimerkkiä arvojohtamisessa ja yhteiskuntavastuun kantamisessa. Yhteiskuntavastuun kantaminen lähtee periaatteesta, että yritys osana yhteiskuntaa pärjää sitä paremmin, mitä paremmin ympäröivä yhteiskunta voi.

Gloaalissa taloudessa on tärkeää, että valtion omistamat yhtiöt rakentavat kilpailukykyään pitkäjänteisesti. Yhtenä osana pitkäjänteisen kilpailukykyyn kasvattamista on myös yhteiskuntavastuun kantaminen. Yhteiskuntavastuun kantamisen tulee näkyä esimerkiksi periaatteena, että verot maksetaan siihen maahan, missä tulos syntyy. Verotuksen minimointi esimerkiksi veroparatiiseja käyttäen ei ole hyväksyttävää. Myös yrityksen uusiutumiskyvystä ja henkilöstöstä tulee pitää hyvää huolta.

Pörssiyhtiöiden johtoa ja henkilöstöä kannustetaan omistamiseen

Valtio pörssiyhtiöiden omistajana haluaa vahvistaa kansankapitalismia kannustamalla henkilöstöä omistamaan työnantajayhtiön osakkeita. Valtio omistajana kannustaa pörssinoteerattujen yhtiöiden johtoa sekä rekrytointitilanteissa että muutoin sijoittamaan omaa varallisuuttaan johtamansa yhtiön osakkeisiin. Näin johto osoittaa sitoutumista, yrittäjyyttä sekä uskoa johtamansa yhtiön kasvuun ja kehitykseen.

Yhtiöiden johdon irtisanomiskorvauksia pienennetään

Yritysjohdon irtisanomiskorvaukset ehdotetaan puolitettavaksi. Valtion näkemyksen mukaan uusissa sopimuksissa pörssiyhtiöissä ja pörssiyhtiöihin rinnastettavissa listaamattomissa yhtiöissä irtisanomisajan palkan ja erokorvauksen yhteenlaskettu suuruus ei saisi ylittää 12 kuukauden kiinteää palkkaa.

Lisätietoja: pääministerin talouspoliittinen erityisavustaja Markus Lahtinen, p. 0295 160 404 sekä osastopäällikkö Eero Heliövaara, p. 0295 160 150, valtioneuvoston kanslia

[Valtion omistajapolitiikkaa koskeva valtioneuvoston periaatepäätös](#) PDF 416kB

[Pääministeri Sipilän esitys tase töihin 12.5.2016](#) PDF 490kB

JUHA SIPILÄ HALLITUS JULKISYHTEISÖT KILPAILUKYKY OMISTAJAOHJAUS RAHAVAROJEN SIIRTÄMINEN
VEROTUS YHTEISKUNTAVASTUU

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

[Statsrådets kansli | Prime Minister's Office](#)

[Snellmaninkatu 1 A, Helsinki](#)

PL 23, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 16001

kirjaamo@vnk.fi

[Tietoa sivustosta](#)

[Tietosuoja](#)

[Sivukartta](#)

Kysy ja anna palautetta